

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA
34170 Gorica, Riva Piazzutta, 18 - Tel. 83177
PODUREDNISTVO
34135 Trst, Vico delle Rose, 7 - Tel. 414646

Letna naročnina, Italija Lir 25.000
Letna inozemstvo Lir 40.000
Letna inozemstvo, USA dol. 30
Poštno čekovni račun: štev. 24/12410

Leto XXXVI. - Stev. 29 (1811)

Gorica - četrtek, 19. julija 1984 - Trst

Posamezna številka Lir 500

Praznik naše mladine

Beseda »jamboree« ima za vsakega skavta in skavtinjo skoraj pravljčni pomen. Tako prikliče spomine in čustva, ki so povezana z najlepšimi skavtskimi doživetji: bivanje na prostem pod šotorom, kovanje novih prijateljstev, izleti in pohodi, igre, skrbno pripravljeni tabori ognji, globoka verska doživetja, zavest narodne povezanosti, pesmi in veselje. To je sicer značilnost tudi poletnih, »običajnih« taborov.

Jamboree pa je veliko več. To je redka priložnost, ko postavijo svoje tabore v neposredno bližino in izvajajo skupno določeni program bratje in sestre iz različnih krajev, po možnosti z vsega sveta.

Svetovni tabori skavtov

Jamboree v prvotnem pomenu je namreč svetovni tabor skavtov. Ko si ga je v letih prve svetovne vojne zamisli ustavnitelj skavtizma Robert Baden-Powell, je tabor določil to ime, ki nima jasnega izvora in pomena. Sam je šaljivo zapisal, da je njegov koren »jam« — marmelada in da je torej jamboree — tabor-marmelada, mešanica mladih različnih narodov, jezikov, verouzveden, ki jih povezuje bratsko čutjenje na temelju skavtskih idealov.

Taki svetovni jamboreji se redno vrstijo vsaka štiri leta, vsakokrat v različnem kraju. Slovenski skavti s Tržaškega so imeli leta 1963 priložnost, da so si tak svetovni tabor ogledali tisto leto na Maratonskem polju v Grčiji. Še danes se takratnih doživetij spominjajo s čisto posebnimi čustvi in nekakšnim domotožjem po mladih letih.

Jamboree pa je postal tudi naziv za vsak izredni skavski tabor, ki nosi v sebi prvine združevanja in slovesnosti. Zato je tudi naziv »Slovenski zamejski jamboree« povsem na mestu.

LETOSNI JAMBOREE NA KOROSKEM

V ponedeljek 16. julija se je začel v Globasnicu na Koroškem 3. slovenski zamejski skavtski jamboree. Kakih 300 mladih fantov in deklek s Koroške, Goriske in Tržaške se je ta dan utaborilo pod Peco. Postavili so pet podtaborov: koroškega, dva povezana goriščka, ki ju vodi Mauro Leban, in dva tržaška, ki ju vodi Marjan Jevnikar in Tomaž Simčič. Zraven je že tabor nekoliko starejših tržaških članov in članic, ki so pod vodstvom Eve Fičur pred prihodom v Globasnicu opravili pohod po Koroški iz Celovca proti vzhodu.

POMEN TEH TABOROV

Zakaj predstavlja ta tabor pravi praznik naše mladine? Nobena skrivenost ni, da tabori za skavte niso nikakšna prireditve, manifestacija. Staro geslo je, da je tabor višek skavtskega življenja. Nanje člani pripravljajo na rednih sestankih vse leto. Na taboru se krešejo in usklajujejo značajki, ko je treba zaživeti v družbi, ko je treba pokazati organizacijski čut, delavnost, odprtost. Narava, devojka, skavtski in duhovni voditelji, stik z domačimi, pomembni obiski — vse to odpira nove poglede.

Za skavta je najbolj naravno, da svoje praznike praznuje s taborom. Letosni jamboree so predlagali koroški bratje in sestre, ker praznujejo 25-letnico ustanovitve organizacije v Celovcu. Letos pa praznuje srebrni jubilej tudi organizacija skavtinj v Trstu, ki pomeni začetek ženskega skavtizma v zamejstvu.

PRVI IN DRUGI SKUPNI TABOR

Prvi Jamboree je bil leta 1976, v letu potresa, pri vasi Pinedo v pordenonski pokrajini (stekli pa so tudi delovni tabori za pomoč potresencem v Terski dolini in Benečiji). Nad 250 skavtov in skavtinj s Tržaške, Goriske in Koroške je tako proslavilo 25-letnico začetka skavtskega gibanja v zamejstvu z rojstvom Slovenskih tržaških skavtov v Škednju v Trstu. Jamboree je bil odločilen za ustanovitev skavtske organizacije v Trstu.

vitev skupne Slovenske zamejske skavtske organizacije.

Drugi jamboree je bil leta 1979 v Koritnici pri Logu pod Mangartom. Pobudniki so bili predvsem Gorščani, ki so praznovali 15-letnico goriškega skavtizma, obenem pa sta bili poučarjeni dvajsetletnici tržaških skavtinj in koroških skavtov. Udeležencev na petih podtaborih je bilo nad 350. Ta jamboree pa je povezan tudi z žalostnim spominom na prometno nesrečo, ki je terjala mlado živiljenje tržaškega skavtskega voditelja Marjana Čainija.

SPORED LETOSNJEGA JAMBOREEJA

Letošnji jamboree obsegata zelo podrobno in zanimiv spored: od spoznavanja narodnih, kulturnih in političnih problemov Koroške in Primorske do tržaškega, goriškega in koroškega tabornega ognja, od dneva zbranosti ob prisotnosti najvišjih dušnih pastirjev do taborne olimpiade, pohoda na Poco, dneva skavtskih spretnosti in dneva izražanja.

Pogumno zvesti izročilu! To je geslo, ki so ga priedelitev določili za tretji jamboree. Zvesti katoliški veri in cerkveni skupnosti, saj je skavtska organizacija, kljub temu, da ne dosega vsega, kar bi želela, na mladinskom katoliškem področju to, na kar lahko najbolj ponosno po kažemo. Zvesti narodni skupnosti in slovenskemu izročilu, kar se je na zunaj pokazalo na nedavnem slovenskem zborovanju za narodne pravice na goriškem Travniku in o čemer zelo jasno govoriti tudi izbira letosnjega tabornega prostora na preizkušenih koroških tleh. Zvesti skavtskim načelom in vzgojni metodami, ki je oblikovala že toliko naših aktivnih ljudi in javnih delavk ter delavev, ki jim »služba bližnjemu« ni prazna beseda. A tudi pogumno zvesti: brez kompleksov in strahov, a tudi kritično in odprto.

Vsa naša javnost je lepo vabljena, da se z našimi skavti vidno poveže v nedeljo 22. junija na tabornem prostoru v Globasnicu, kjer bo osrednja priedelitev 3. zamejskega jamboreja. Ob 11. uri bo slovensko dviganje zastav. Sledila bo maša na prostem. Ob 16. uri pa bo slavnostni taborni ogenj.

■ Sv. oče je sprejel v Castelgandolfu skupino 160 Poljakov in se spomnil štirih članov KOR-a (tabor) odbor za obrambo državljanskih pravic, ki jim sodijo v Varšavi. Papež je dejal: »Molimo zlasti za tiste, ki jim sedaj sodijo v naši domovini. Molimo tudi za tiste, ki so v ječah in še zlasti za one, ki so tam zaradi ideoloških razlogov. Naj bi čimprej dosegli svobodo! Molimo za našo domovino, da bi bila resnična domovina za vse Poljake in bi mogli vsi v njej živeti v skladu s svojo tičetljivo krščansko in človečansko tradicijo. Da bi v neodvisni državi tudi narod bil neodvisen, da bi bile spoštovane pravice ljudstva, ki je zanje toliko pretrpelo in žrtvovalo toliko življenja.«

Izjava Enotne delegacije

Enotna slovenska delegacija ugotavlja, da nekaterim političnim krogom in upravnim oblastem očitno ni bil pogodu uspeh enotne in možične slovenske manifestacije na Travniku v Gorici.

Politične oblasti so prijavile sodišču nekaj mladincov, češ da se si pri opravljanju redarske službe ob manifestaciji prisvajali vlogo javnega funkcionarja, čeprav so to delo opravljali tudi na nekaj dne pred manifestacijo izraženo željo predstavnikov varnostnih sil, naj priedelitev prispevajo k nemotnemu poteku in vzdrževanju reda. Enotna slovenska delegacija izraža solidarnost vsem prijavljenim mladincem, tudi tistim, ki so bili prijavljeni zaradi lepljenja plakatov, izraža solidarnost njihovim staršem, vsem pa zagotavlja vsestransko pomoč.

Gorica - četrtek, 19. julija 1984 - Trst

Odmev na krivične procese

V letih 1948 in 1949 je prišlo v Sloveniji do tako imenovanih »dachausskih procesov«. Slo je za skupino oseb, ki so bile med zadnjo vojno internirane v zloglasnih kazenskih taboriščih v Dachau in Buchenwaldu. Te osebe so se povezale v taboriščne odbore. Njih namen je bil ustvariti neke vrste odporništvo in se pripraviti na konec vojne. Zgodilo pa se je, da so nekatere teh oseb uživali neke ugodnosti s strani gestapovske uprave (da so lahko hodile ven iz taborišča, bile zunaj zaposlene, sprejemale obiske svojcev).

OBDOĽZENI SODELOVANJA Z OKUPATORJEM

Ko je prišlo leta 1948 do preloma z Informbirojem in je jugoslovanski režim videl nevarnost vsepovsod, je prišlo tudi do sumnjenja teh oseb, ki so delovale v taboriščnih odborih. Bile so obtožene sodelovanja z Gestapom. Tako je prišlo do procesov, ko sta vojaško in kasneje okrožno sodišče v Ljubljani več bivših internirancev, članov teh taboriščnih odborov obsodile na hude zaporni kazni, nekateri pa so bili obsojeni na smrt in je bila izvršena.

Nekaj let pozneje so svojci teh krivično obsojenih žrtv, potem pa tudi razne organizacije internirancev doma in po svetu začeli opozarjati, da sodbe niso bile dovolj utemeljene in da je treba te procese ponovno preveriti. Tako je izvršni odbor centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije (ZKS) leta 1968 imenoval posebno komisijo, ki je ugotovila, da je bil dokazni postopek pomanjkljiv, da so bile storjene hude napake, nekatere (smrtevne obodsobe) tudi nepopravljive. Gospodarska in politična blokada Jugoslavije ob sporu s Stalinom, stalni vdori oboroženih protirežimskih skupin iz tujine in splošno nezaupanje do vsakogar, ki ni bil stoprocentno »na liniji« so pripomogli k temu, da so bili sodelovanja z Gestapom obtoženi ljudje, ki so bili člani protifašističnih taboriščnih odborov. Ti odbori so v očeh režima dobili pečat gestapovske organizacije.

Seveda pa je bilo tudi v tem v zvezi cela vrsta procesov, ki so bili krivični in bi zahtevali revizijo in razveljavitev. Naj omenimo samo proces zoper pisatelja Narteja Velikonja, primorskoga rojaka, ki je bil obsojen na smrt in usmrčen (čeprav napol hrom) zaradi članka v »Zimskem zborniku« leta 1944, v katerem je komuniste obtožil krvavih grozodejstev, ki so jih v času revolucije vršili nad prebivalstvom. Prav tako so bili krivični procesi proti toljikim duhovnikom. Naj omenimo samo pokojnega nadškofa Pogačnika, po možnega škofa Leniča ali beograjskega nadškofa Turka. Teh procesov do sedaj ni še nihče obsođil ali razveljal. Imenovani so bili pomilovani, ne pa rehabilitirani.

POGUMNA STALIŠČA

Moramo pa reči, da v Sloveniji marsikaj ni več skrivnostno. Pisatelj Branko Hofman je v povesti »Noč do jutra« razkril grozote Golega otoka, kjer so prestajali kazeni obsojeni informbirojevi, pisatelj Igor Torkar pa je v knjigi »Umiranje na obroke« opisal krivične postopke sodišč zoper nasprotnike sedanjega režima. V knjigi najdemo tudi topel odnos do protikomunističnih borcev.

Nekaj prav novega pa so gotovo izjave, ki jih je dal te dni član predsedstva ZKJ Mitja Ribičič urednikom beograjske revije Nin. Če pomislimo, da je bil Ribičič po vojni v vodstvu OZNE, potem mu moramo priznati, da se je v njem naredil velik miseln preobrat. Med drugim je dejal:

»Obnašamo se kot partija na oblasti, ki ne čuti potrebe, da bi se borila in prepričevala, saj je vse v naših rokah. Partija določa ministre, predsednike, vodi kadrovsko politiko, naložbe... Vse to formalno izvršuje prek forumov Socialistične zveze. Toda v teh forumih spet sedijo sami komunisti. Oblast je pokvarljivo blago, lahko zarjavi, lahko začne verjeti, da je vse moč uresničiti s silo države, čeprav je vse bolj jasno, da je to nemogoče... Le zakaj vidimo sovražnika na vseh straneh? Zakaj smo nestrpni do vsakega mišljenja, zakaj se zaradi ene pesmi trese vsa Jugoslavija, zakaj o drobnarijah razpravljamo na državnem vrhu, zakaj vsak izgred in pojav pride v nekatere naše biltene?«

Na vprašanje, kaj misli o jugoslovenskih oporečnikih, je Ribičič odgovoril: »Če nekoga pesnika, sociologa ali filozofa postavimo pred sodišče namesto da bi na knjigo odgovorili s knjigo, nesprejemljiva stališča zavrnili strokovno, potem počnemo prav tisto, kar si opozicija želi.«

Huda železniška nesreča v Divači

Divača je pomembno železniško vozlišče, saj je tam odcep proti Pulju, obenem pa povezuje Trst z Ljubljano. V soboto 14. julija se je na tej postaji ustavil brzec Beograd-Pulj z nad 600 potnikami. Bilo je ob 6.13, ko je po istem tira pripeljal za njim hitri tovorni vlak. Strojevodja Franc Vodopivec je spregledal dva rdeča signala in se zaril z lokomotivo v zadnje vagonne brzega vlaka. Povzročil je pravo razdejanje. Pri tem je izgubilo življenje 31 oseb, 33 pa jih je bilo ranjenih, od katerih štirje hudo. V opravičilo strojevodja bi bilo reči, da je bil sam v kabini in že 15 ur na vožnji.

Tako v Sloveniji kot v Srbiji (od tam je bila večina potnikov) so ponedeljek 16. julija razglasili za dan žalosti. Nesrečo je omenil tudi sv. oče pri svojem opoldanskem nedeljskem nagovoru. Dejal je, da molí za žrtve, svojcem pa izraža svojo solidarnost in jih zagotavlja, da jim je v bolečini bližu.

■ Severnoameriško vojaško letalo z 9 osebami na krovu in namenjeno v Nairobi v Keniji je kmalu po vzletu z vojaškega oporišča Sigonella pri Kataniji zaradi okvare v enem od motorjev strmoglavilo in se vnelo. Nihče od oseb, ki so potovale, ni preživel nesrečo.

Zlatomašniško slavje beograjskega nadškofa v Novem mestu

Že pred štirimi leti v Beogradu, ko je bil msgr. Alojzij Turk posvečen za nadškof jugoslovanske prestolnice, smo računali na njegovo zlato mašo. Takrat je bilo zastopstvo ACM iz Trsta in Gorice številje. Med tem smo v Gorici izgubili zvezstva člena Arturja Koshuto, v Trstu pa požrtvovalno Ivanko Furlan. Trst in Gorico sva zastopali le dve članici. Našli sva se na ljubljanski avtobusni postaji, pretreseni od strašne železniške nesreče v Divači, za katero smo zvedeli po radiju v avtobusu. Bil je to žalosten uvod v veleslo pričakovanje novomeškega slavlja.

Prestopili sva na avtobus za Novo mesto. Vročina je bila neznašna in proti včeretu sva prispeli na cilj. Novo mesto se nama je prikazalo v čisto novi luči, da sva ga komaj prepoznali. Hih obnovljene in svetle, še več je bilo čisto novih sgradb, nad vsemi pa kraljuje kapiteljska cerkev s svojim značilnim zvonikom. Prva najina pot je bila do cerkve. Skrbne redovnice, ki so se izredno potrudile in veliko žrtvovali za uspeh tega slavlja, so že bile v zadnjih pripravah.

Med dvema mlajema je visel transparent: »Beograjski nadškof, naš zlatomašnik, prisrčno pozdravljen!« Tudi medveva se v duhu pridružili temu pozdravu.

Zlatomašnika sva našli v prostiji. Srečanje je bilo nadvse iskreno in prisrčno. Zarometi so že razsvetljevali mogočno kapiteljsko cerkev in zvonik, in ko sva se poslovili, se nama ni prav nič mudilo v hotel k počitku. Svežina večera je bila po dnevni priperi takoj vabljava, prav tako čudoviti mir, ki je ovijal ves Kapiteljski grič. Za nama je prišel še zlatomašnik msgr. Turk: »Niso me počakali, vsi so že odšli!« In je začel razlagati zgodovino cerkve, prve v romanskem slogu in druge v gotskem, zato je notranjost nekoliko poševna, a ta značilnost nič ne moti lepoto božjega hrama. Zvonik ima za podlago štirioglati stolp, še iz turških časov. V poznejših stoletjih so na tem velikem štirioglatem podstavku dvignili pod nebo značilni zvonik.

Noč je bila kratka in v jutranji zori so se zamajali zvonovi kapiteljskega zvonika in naznanih daleč naokrog, da je napočil dan, ki ga je naredil Gospod.

Ob devetih so se močneje oglasili zvonovi in sprevod se je bližal cerkvi. Prvi so prišli v cerkev farani iz Komende, od koder je doma kapiteljski prošt Jože Lap-Vsi, žene, dekleta, moški in otroci so bili obleceni v čudovito lepe gorenjske narodne noše. Nad 60 jih je bilo. Zlato vezane avbe so vzbujale občudovanje, rožmarin in nagelj v cekanjih deklet pa je pričal o njihovi zvestobi izročilom in ljubezni do pristnega slovenstva. Za nošami je stopala duhovščina, zadnja ljubljanski metropolit dr. Alojz Šuštar in zlatomašnik beograjski nadškof msgr. Alojz Turk. Zelo številni domači pevski zbor je intoniral mogočno Ti si Peter skala. Cerkev je bila vsa v cvetju in banderih, nad krasnim gotskim prezbiterijem se je dvigal napis, ki je izražal zlatomašniško najglobljivo čustvo: »Hvaležen sem Njemu, ki mi je dal moč!«

Raz kora je zadonel drugi prisrčni pozdrav: »Zlatomašnik, bod pozdravljen!« Sledili so še drugi pozdravi, najprej g. prosta Jožeta Lapa, ki je izrazil svoje in vseh faranov iskreno zahvalo zlatomašniku, sinu dolenske zemlje, da se je vrnil med nje po 50 letih plodovitega duhovniškega življenja. V župniji Prečni, 4 km proč od Novega mesta, kamor je spadal njegov rojstni kraj Bršljin, je prejšnjo nedeljo imel prvo zlatomašniško slavje, potem ko je v tej cerkvi obhajal tudi svojo prvo sveto mašo. Tako po novi maši je odšel na daljnjo pot, v čisto nove kraje in med ljudi, ker se ni mogel ustavljati prošnji svetniškega škofa Gnidovca. Samo Bog mu je dal moč, da je vztrajal v nadčloveških naporih, dokler ga ni božja volja pripeljala v Beograd in ga nagradila s škofovo častjo.

Sledili so še drugi pozdravi in zahvale. Novomeščani so darovali zlatomašniku krasno mitro, simbol škofovstva.

Evangelij te nedelje je bil za zlatomašnika tako pomemljiv in zato je glavni govornik, ljubljanski metropolit dr. Alojz Šuštar navezel svoj govor na božjega sejavca.

»Pred nami je sejalec 50 plodovitih let. Sejal si zlato seme božje besede. Naj ti Bog bogato povrne žrtve in nesobično ljubezen, ki si jo tako bogato razdaja! Iz zakladnic svoje svetniške gorenjski... Škof Šuštar se je v govoru spomnil tudi vseh tistih, ki so prejšnji dan našli smrt med razbitinami vlaka in prosil

Škof zlatomašnik msgr. Turk v trenutku, ko deli sv. obhajilo

Boga milosti za umrle in tolažbe za preživele.

K sv. obhajilu je pristopila vsa cerkev in zahvalna pesem je kronala vso veličastnost slavje. Pred običajnim »ofrom« se je zlatomašnik ganjen zahvalil vsem, ki so pripomogli, da je ta krasni praznik tako lepo uspel. »Ce bi se ponovno rodil in bi mi bilo dano na izbiro, bi si izbral isto pot,« je rekel. Žene v cerkvi so jokale, ko je pripovedoval o ženi Albankski, ki je vse živiljenje molila, da bi ne umrla brez svete popotnice.

Ljubljanski škofijski kancler je prečital papeževi pismo zlatomašniku, kjer ga imenuje svojega dragega sobrata v škofovski službi in se z njim veseli za obilne darove, ki mu jih je Bog podelil v njegovem svečeniškem življenju. »...Pregledali smo tvoje delo, skrb in ljubezen, ki te je gnala k vedno večji gorečnosti, ko si iskal, da bi bili vsi eno med brati, ko si pisal knjige in revije, apostol življenja Cerkve beograjske nadškofije. Kristus Kralj ti je dal največje dostojanstvo v tej škofiji, naj še nadalje blagoslavlja tvoje delo in trud. Božji blagoslav nate in nad vse tvoje božje ljudevstvo. Janc Pavel II.«

Poslovili sva se od zlatomašnika nadškofa Turka, ko je v spodnji dvorani na kapitelju sedel med pevci, ki so mu predili razgiban koncert slovenskih narodnih pesmi. Polglasno je prepeval z njimi in prav gotovo ga bo lepota naših pesmi spremila in ga krepila pri nadalnjem delu v beograjski nadškofiji. Zora P.

Kardinal Tomašek 85-letnik

Praški nadškof, kardinal František Tomašek je 30. junija dosegel 85 let starosti. Praško nadškofijo vodi že skoraj 20 let. Za kardinala ga je imenoval papež Pavel VI. Tomašek je danes poleg še enega škofa edini, ki v enajstih škofijah na Češkoslovaškem svojo službo lahko še opravlja. Sv. oče je kardinalu poslal posebne čestitke.

ZLATA MAŠA BEOGRAJSKEGA NADŠKOFA MSGR. ALOJZIJA TURKA

Prečna, 8. 7. 84
Kapitelj, 15. 7. 84

OD TEDNA DO TEDNA

■ Sv. oče se je v sredo 11. julija po splošni avdenci preselil v svojo poletno rezidenco v Castelgandolfo, kjer bo postal osnova zakonodaje v tej državi in bi veljalo za vse državljane, tudi muslimane. Katoliški škofje v Nigeriji na čelu s kardinalom Dominikom Ekanadem so se tej nameri odločno uprli ter dali posebno izjavo, v kateri zahtevajo spoštovanje človekovih pravic, svobode veri in vere, ki bi bile z uvedbo nove zakonodaje ogrožene. Škofje opozarjajo na položaj v Sudanu, kjer je bil pred kratkim duhovnik italijanske narodnosti p. Jožef Manara zaradi »posesti alkoholnih piča po islamskem pravu obsojen na javno bičanje, ječo in izgon iz države. P. Manara je namreč imel pri sebi mašno vino. Razglasiti posest mašnega vina za zločin bi pomenilo »opraviti pravico do obhajanja svete maše«, pišejo nigerijski

■ Po dolgih natezanjih je končno Pietro Longo, glavni tajnik PSDI in minister za proračun odstopil. Začasno bo vodil njegov resor ministriški predsednik Craxi. Ko bo le-ta končal preverjanje s strankami vladne koalicije, bo imenoval novega ministra, ki naj bi bil seveda iz vrst iste stranke kot Longo.

■ Dosedanjega jugoslovanskega veleposlanika v Rimu Marka Kosina bo nasledil 56 letni Ante Skataričko, doma z otoka Visa v Jadranskem morju. Od leta 1982 je podpredsednik izvršnega sveta (vlade) SR Hrvatske, predtem pa je bil župan v Splitu, še prej pa zaposlen v zveznem tajništvu za zunanje zadeve. Po izobrazbi je diplomirani ekonom.

■ Predsednik francoske republike Mitterrand je po radiju in televiziji naznani, da umika sporni Savaryjev šolski zakon, ki je bil krivčen do vsebnega šolstva in ga je tudi Cerkev odločno odklonila. Tudi je Mitterrand napovedal spremembu ustawe, tako da bo v bodoče v Franciji mogoče izvesti tudi ljudska glasovanja (referendum).

■ V libanonski prestolnici Bejrutu je prislo do antilibijskega atentata. Sedem zakrinkanih in oboroženih moških je vdrlo v poslopje libijskega poslaništva, nastavilo dinamit in zgradbo razstrelilo. Odgovornost za atentat si je prevzela »brigada Musa Sadr. Omenjeni Sadr je bil vodja šiitske verske skupnosti v Libanonu. Leta 1978, ko se je mudil v Libiji, pa je skrivnostno izginil. Prste pri tem naj bi imel libijski samodržec Gedafi.«

■ Levičarski sandinistični režim v Nikaragvi si pomaga tudi s tem, da ima v svoji vlasti več Cerkvi neposlušnih duhovnikov. Tako je zunanj minister Miguel D'Escoto iz redovne družbe Mary Knoll, minister za kulturo je trapist Ernesto Cardenal, duhovnik Edgar Parrales zastopa Nikaragvo pri Organizaciji ameriških držav, sedaj pa je še jezuit Fernando Cardenal, brat Ernesta, postal minister za vzgojo. »Vse to je dokaz, da se pri nas vero spoštuje,« je izjavil vodja sandinistov Daniel Ortega. Cerkev seveda misli drugače, saj ti duhovniki s svojo nepokorščino do predstojnikov, vnašajo zmedo v vrste vernikov. Vrhovni predstojnik jezuitskega reda p. Kolvenbach je že naročil provincialu v Nikaragvi, naj jezuita Fernanda Cardenal opozori, da je njegovo mesto v vlasti nezdružljivo z njegovim poklicem in če bo vztrajal na svojem stališču, naj podvzame ukrepe, ki jih cerkveni zakonik predvideva, čeprav bi bili boleči.

Protest nigerijskih škofov

Novi vojaški režim generala Buharija v afriški državi Nigeriji se bavi z mislio, da bi muslimansko koransko pravo postal osnova zakonodaje v tej državi in bi veljalo za vse državljane, tudi muslimane. Katoliški škofje v Nigeriji na čelu s kardinalom Dominikom Ekanadem so se tej nameri odločno uprli ter dali posebno izjavo, v kateri zahtevajo spoštovanje človekovih pravic, svobode veri in vere, ki bi bile z uvedbo nove zakonodaje ogrožene. Škofje opozarjajo na položaj v Sudanu, kjer je bil pred kratkim duhovnik italijanske narodnosti p. Jožef Manara zaradi »posesti alkoholnih piča po islamskem pravu obsojen na javno bičanje, ječo in izgon iz države. P. Manara je namreč imel pri sebi mašno vino. Razglasiti posest mašnega vina za zločin bi pomenilo »opraviti pravico do obhajanja svete maše«, pišejo nigerijski

škofje, kajti ni sv. daritve brez vina.

Dejstvo je, da se odnosi med kristjani in muslimani v številnih afriških državah zaostrujejo. Važno vlogo igrajo pri tem bogate arabske države (predvsem Saudska Arabija in Libija); te želijo s svojim dejanjem islamizirati vodilne plasti v črni afriških državah.

Nesmiselna vojna v Perzijskem zalivu

Posebna komisija iranskega parlamenta je ugotovila, da so znašali doslej stroški vojne z Irakom 163 milijard dolarjev. Računajo, da ima podobne gospodarske izgube tudi Irak, ki naj bi doslej potrošil v vojne namene 150 milijard dolarjev. Iranska vlada stavila kot enega izmed pogojev za prenehanje ozračnosti povrtnite vojnih stroškov.

Nova maša v Zavratcu

Ko nam je letošnja novomašna številka »Družine« kot vsako leto prinesla slike in podatke slovenskih novomašnikov, smo se tudi venci Slovenci v zamejstvu razvesili razmeroma visokega števila novomašnikov (23) za slovensko Cerkev. Večno sicer, da je bilo to število še pred nekaj leti še več ko enkrat večje, vendar smo veseli tudi tega števila in se imamo lahko za srečne, zlasti če se primerjamo z drugimi narodi na potrošniškem zahodu.

Stevilni zamejci smo se tudi udeležili mašniškega posvečenja, ki ga je na praznik sv. apostolov Petra in Pavla v Novi Gorici podelil koprski škof — zlatomašnik dr. Janez Jenko dvehna redovnima in štirimi škofijskimi diakonom.

Temu prazniku so potem v dveh naslednjih nedelj sledila novomašna slava, 1. julija na Kapeli, na Gočah in v Hrenovicah ter 8. julija v Zavratcu in v Črničah.

Posebno lepa je bila nova maša v Zavratcu v idrijski dekaniji, kjer sta novo mašo hkrati darovala dve rojaki: Evgen Gantar iz Zavratec in Lojze Kršičnik v Veharš v soseski Medvedje brdo.

Zupnija Zavratec je precej razširjena in obsega naslednje vasi oz. naselja: Zavratec, Medvedje brdo, Dole in Potok. Vasi pa niso strnjene kakor tu na Primorskem, marveč so domačije navadno precej oddaljene druga od druge; tudi pot do cerkve je dolga in naporna zlasti pozimi, ko zapade mnogo snega in nastanejo ob burji veliki zameti. Zupnija ima sedaj nekaj več kot štiristo prebivalcev.

Že na začetku fare so stali mogočni mladi, posebno pa je bilo pri cerkvi in ob domovih novomašnikov: vsi prav do miselnost postavljeni in ekusno okrašeni z venci in napisi. Ker sta obe cerkvi v župniji za tako izredno slovesnost: dvojni novo mašo odločno premajhni (v cerkvi ne bi bilo zadost prostora niti za svate), so se farani odločili, da postavijo ob pokopališču pod cerkvijo oder s streho, kjer je bil prostor za oltar, novomašnika in starše, duhovnike in pevce, verno ljudstvo pa je bilo na travniku pred ostrom, kjer je pobožno sledilo obredu do konca.

Pod oltarjem je pozdravil novomašnika član župniškega sveta, nato pa sta sestri podarili bratom novomašni križ, pri čemer velja pripomniti, da je križ za novomašnika Evgena delo domačega umetnika-samouka Lojzeta Kogovška. Domäčini so sodelovali z branjem pri maši in s tem, da so prinesli k oltarju domačega kruha in vino. Za uvod k raznim delom so spregovorili brat novomašnika Lojzeta Janez — župnik v Čepovanu, rojak Ivan Albreht — župnik v Ajdovščini, domäči župnik in drugi bivši dušni pastirji v Zavratcu.

Novomašni govor pa je imel župnik iz Dobrdo, ki je bil tudi več let župnik v Zavratcu. Čestital je vsemu farnemu občestvu za izredno slavje: dve novi maši na en dan in ker je v 14 letih dalo Cerkvi štiri duhovnike. Posebej pa je poudaril, kako je k novi maši odločilno pripomogla najprej družina potem pa vse župnija, ker poklici poženejo in rastejo le v krščanskih župnjah in v živih župnijskih občestvih. V zvezi s tem je govornik tudi naglasil, kako ponembeno je bilo za rast poklicev delo rajnega župnika Ivana Miklavčiča, ki je bil 34 let župnik dušni pastir, voditelj, učitelj in oče. Pri tem je spomnil na besede, ki jih je zapisal F. S. Finžgar: »Ko sem kot študent prepotoval naše kraje, tudi Primorsko in Koroško, sem spoznal, kako to ljudstvo

želi, da bi imelo med seboj izobražene ljudi, ki ga imajo zares in nesobično radi... Vse to me je vleklo, da bi kdaj živel med njimi, jih ljubil in jim koristil. Za tako delovanje se mi je zdel duhovniški poklic kot nalašč.«

Da so še te besede med slovenskim ljudstvom tudi dandas zmeraj aktualne, je pokazala ogromna množica vernikov (do dva tisoč) in med njimi zlasti veliko mladih, ki so prišli na novo mašo od vseh strani.

Spodbudno je bilo videti, kako so vsi sodelovali pri sv. maši s skupno, glasno molitvijo in petjem, kadar je bilo na vrsti ljudsko petje, posebno ob zahvalni pesmi na koncu slovesnosti. Najlepši priporočil pa je bil gotovo velika udeležba načinov pri skupni obhajili, ki so ga poleg novomašnikov delili še štirje duhovniki.

Da je slovesnost tako lepo uspela, pa je bilo odločilno tudi prelep poletno vreme kot ga letos do zdaj še skoraj ni bilo.

S TRŽAŠKEGA

Počitniška kolonija SLOKAD v Dragi

Lepo število otrok je 2. julija prihitelo s starši v prijetni počitniški dom v Dragi. Mnogi starši so sami bili kot otroci v tej koloniji, saj jo ima Slokad že 20 let. Starši so jih izročili dobremu vodstvu, prepričani, da bodo v zanesljivih rokah. In tako je tudi res. V nedeljo 15. julija so spet prišli starši v kolonijo na obisk svojih otrok. Povsem razumljivo je, da se ob takih priložnostih tudi točijo sladke ali grenke solze: otrok je navezan na starše in hočeš čuti pomankanje bližine matere in očeta.

Otroci so veselo pripovedovali, kaj vse so že doživelj v koloniji: z največjim veseljem govorijo o kopanju pri Suhem Rtiču, naprej od Milj. Kar petkrat so se tam kopali ob lepem vremenu. Vsak dan hodijo na sprehočo tja do Jezera, v Botič do Matere božje na Pečah in do Glinščice. Veseli so vsakdanjega sprehoča v gozdovi, kjer so si razne skupine uredile med borovci svoja poletna »bivališča«. Imeli so že odlične obiske: inž. Jevnikar in dr. Simunič sta jim prikazala dva filma o potovanju po Ameriki in po Nepalu. Radi gledajo zabavne filme kot »Pet norcev gre v vojno«. Obljubljeno jim je bilo še marsikaj drugega: izlet v Lignano in seveda kopanje istočasno, pa tudi oglej raznih krajev kot Štivan pri Devinu.

Starši so v koloniji slišali tudi veselo sporočilo, da bo prihodnje nedelje 22. julija, zakl

Letošnje skupno tržaško romanje

Vršilo se je od ponedeljka 2. do petka 6. julija. Glavni cilj romanja je bila božja pot v Marijinem Celju (Mariazell), vendar smo obiskali tudi Dunaj.

Tja in nazaj smo potovali skozi Slovenijo. Prvi dan smo dosegli v Maribor opoldne. Zbrali smo se v stolnici, kjer nas je že čakal dr. Stanko Janečič, ki je sedaj rektor mariborskega bogoslovja. Vodil je somaševanje, nas toplo pozdravil in govoril o svetniškem šku Antonu Martinu Slomšku, ki počiva v grobnici za glavnim oltarjem stolnice. Kosilo smo imeli v hotelu »Orel«.

NA DUNAJU

Popoldne smo nadaljevali pot. K sreči na meji pri Sentilju ni bilo posebnega pravila. Precej hitro smo šli naprej. Do Dunaja je že delno končana avtocesta. Pozno zvečer smo prišli na cilj. Na Dunaju smo stanovali v dveh modernih hotelih »Aquilia« in »Academia«. To sta dejansko dva devetnadstropna domova za univerzitetne študente. Večina sob je dvoposteljnih. Postrežba je bila dobra. K počitku smo šli, ko je bila ura že enajst.

V torek zjutraj smo imeli zajtrk po sedmi uri in tako vedno vse dni potovanja. Z avtobusi smo se potem odpeljali k maši v Votivkirche. To je velika gotska cerkev, ki ima dva 99 m visoka zvonika. Zgraditi jo je dal cesar Franc Jožef v zahvalo, ker ni postal žrtve atentata. Zato se imenuje Votivkirche; slovensko bi rekli cerkev zaobljube. Somaševanje je vodil in pri maši govoril g. Jože Kunčič.

Po maši smo šli v središče Dunaja. Spremljala sta nas dva študenta, ki na Dunaju obiskujeta univerzo. Veličastna je občinska palača in v njeni bližini avstrijski parlament. Med palačama dveh muzejev je kip cesarice Marije Terezije, zato se tudi trg imenuje po njej. Nasproti je cesarski dvor Hofburg. Ogledali smo si ga samo od zunaj.

Po kosilu smo se z avtobusi odpeljali na ogled opatijskega mesta Klosterneuburg, pa smo ostali razočarani, ker tega nismo mogli storiti. V tem samostanu je živel menih Pius Parsch, ki je odločno vplival na spremembe v bogoslužju. Nato smo se povzpeli na hrib Kahlenberg, odkoder je krasen pogled na Dunaj. Kahlenberg je znamenit zato, ker je od tu poljski kralj Jan Sobieski 12. septembra 1683 napadel Turke, ki so že več mesecov oblegali Dunaj in jih odločilno premagali. Lani so bile spominske slovesnosti na to zmago. Na Dunaj je prišel sam sv. oče in prav 12. septembra obiskal Kahlenberg.

Pod Kahlenbergom so vinogradi s krajev Grinzing. Ob poti je veliko kmečkih gostiln, v katerih dobro postrežijo s hrano in pijačo. Poskrbljeno je tudi za veselo glasbo. V eni takih gostiln smo imeli večerjo in se potem precej pozno vrnili v hotel.

V sredo smo imeli mašo v stolnici sv. Stefana. Somaševanje je vodil in pridigal dr. Lojze Škerl. Po maši smo si ogledali stolnico, ki je zares mogočna. Zanimivo je, da je bil prvi dunajski škofov ravno Slovenec Slatkonja. V cerkvi ima spomenik.

Sledil je obisk grobnice habsburške cesarske rodbine, ki je v kripti kapucinske cerkve. V kripti je 144 bronastih krstov. Tu so položili k zadnjemu počitku 12 cesarjev in 15 cesaric. Mogočen je sarkofag Marije Terezije. Pred njim je krsta njenega sina cesarja Jožefa. Obiskovalci se radi ustavlajo pred krsto cesarja Franca Jožefa, njegove nesrečne žene Elizabete in prestolonaslednika Rudolfa. Kripta kliče v spomin izrek, da tako mine slava tega sveta.

Popoldne smo se odpeljali v Schönbrunn, kjer je bila poletna rezidenca avstrijskih cesarjev. Kraj si je prva izbrala cesarica Maria Terezija. V stavbi je menda 1.400 prostorov. Ogledali smo si del soban, ki so zares lepe. Pred palačo so skrbno negovani vrtovi.

Od tam smo se pomaknili k visokemu televizijskemu stolpu ob Donavi (Donauturm). Del naše skupine se je tudi povzpel z dvigalom 170 m visoko, kjer je vrteča se restavracija. Ker je bilo megleno, ni bilo posebnega razgleda.

V Praterju nas je nato čakala večerja. Ugotovili smo, da nam strežejo ljudje z jugoslovenskega juga. Razpoloženje je bilo izredno veselo. Prater je dejansko ljudsko zabavščišče. Posebno privlačno je 54 m visoko kolo s kabinami. Sveda smo morali poskusiti tudi to vožnjo.

MARIJINO CELJE

V četrtek smo imeli dopoldne prost. Razkropili smo se po mestu, si ogledovali trgovine in ugotovili, da cene niso ravno nizke. Marsikdo je vendar kaj kupil.

Praznovanje na Vejni

Leto za letom se na Ciril-Metodovo nedeljo zbiramo tržaški Slovenci na Vejni. Na god sv. bratov, 5. julija, so se ob njunem oltarju (mozaik T. Kralja) zbrali ožji člani ACM k sv. maši. Širša slovenska skupnost pa sledi naslednjo nedeljo. Letos je to bilo 8. t. m.

Vsačkraj je vsebina tega praznovanja bogata in pomembna. Predvsem ekumenička: da se spomnimo »pravirov našega slovenskega katolištvu« in počastimo dobrojanstvo onih, ki so nam to sporočilo prvi oznanjali. Naš hvaležen spomin je ta dan še posebej romal do stolnice v Kopru, kjer se je vršila jubilejna slovenska zlate maše škoфа Jenka. Po njegovih zaslugih delujeta med nami dva duhovnika iz njegove škofije.

In končno nas še vedno izizza naša stara bolečina, da v kejih novega mašnika položimo naše skupne prošnje, da bi vzbrstela med nami mladika, ki bi nadaljevala Ciril-Metodovo poslanstvo in okreplila naše duhovske vrste.

Letošnji novomašnik iz Goč, Stanko Fajdiga, se je odzval vabilu, da ponovi ob tej slovesnosti pri nas svojo novo mašo. Z njim sta somaševala srebrnomašnik g. Štanta, misijonar, ki je iz Madagaskarja prišel domov na oddih ter srebrnomašnik g. Prelc, župnik iz Vrem. Prisotvovalo je tudi nekaj naših domačih duhovnikov.

Ce je ta prireditve priložnost, da se Bogu javno zahvalimo z duhovnike, nas pa z druge strani zasenci vprašanje, kaj je z našim krščanstvom, da si še nismo izmolili slavljenca, ki bi zrasel na naših teleg? Je upravičena bojanjenja, da smo se morda uvrstili v množico tistih tradicionalnih kristjanov, ki se jim duhovno vesolje ne zna povzeti prek osebnih neposrednih koristi in želja?

Prejeli smo prvine duha, da jih izpolnjujemo. Sv. Ciril in Metod, škofo Slomšek in Baraga, Leopold Mandić in drugi naši slovenski preroči so nam zapustili pravo duhovno enciklopedijo na temeljih evangelija. Po njih nam je Bog spregovoril in po njih nas še vedno kliče k zrelejšemu, bolj odgovornemu krščanstvu. Brez te zavzetosti bomo še naprej nemočno stali pred zevajočo praznino, ki je noben kompjuter ne bo mogel zapolnit.

In vendar, iz lepih misli, ki so jih mladi predstavniki naslovili novomašniku in obema srebrnomašnikoma, smo razbrali veliko čustvene globine in smisel za prave ideale. Zaupajmo! Prerok Elija je sedemkrat poslal svojega služabnika na ogled nebā, kdaj se bo pojavil takoj zaželen oblaček z dežjem. Ponižno bomo še naprej vztrajali v molitvi, čeprav bi preizkušnja moralu trajati sedemkrat sedem let. Iz skrivnostnega območja duhovnosti bo Gospod nekoč tudi za nas poklical tistega, ki bo prisluhnil glasu: »Hodi za meno!«

Slikoviti mladostni prispevki narodnih noš in skavtinj je lepo uokvirilo sveto dogajanje na oltarju. Pevskemu zboru pa hvala za mogočno »Hvalnico vesolja« in sploh za lepo petje. Je kdo, ki bi mogel opisati naše občutke, ko zadonijo note »Novomašnik bod' pozdravljen?«

Zbor pevcev in duhovniki-gostje so bili povabljeni na bratsko »agape«, ki se je zaključila z večernim koncertom ob mizi.

Hvala Bogu, za vse lepo, ki smo ga to nedeljo doživel!

Matura na slovenskih višjih srednjih šolah v Trstu

Licej »F. Prešeren«: Kristina Guštin (46/60), Martina Legiša (54), Fabio Malan (50), Pavla Mojca Mljač (39), Marijanka Rebula (48), Peter Starc (42), Tanja Starc (45), Tatjana Zaccaria (48) in Ingrid Zorn (43). Nihče ni bil odklonjen.

Sola za otroške vzgoljiteljice na učitev Ijsišč »A. M. Slomšek«: Martina Bubola (7/08), Morena Foraus (8/33), Tanja Gombac (7/00), Marjana Granduc (7/66), Daria Gruden (7/91), Doriana Jurinčič (6/66), Sandra Stopper (7/16) in Monika Tomšič. Odklonjena ni bila nobena dijakinja.

Poklicni zavod za industrijo in obrt »Jožef Stefan«: a) za tehnike električne in elektronske industrije: Luciano Battisti (36 na 60), Claudio Cobal (36), Giovanni Fabian (36), Nicola Grgic Filipovic (45), Davide Furlan (36), Mitja Jankovic (36), Teo Kralj (54), Stojan Parovel (40), Walter Skerk (45), Boris Skerk (44) in Ivo Tul (40). Ena dijakinja ni izdelala.

b) za tehnike kemijske industrije: Luciana Matitti (38), Silvana Sancin (40) in Vesna Smotlak (36). Ena dijakinja ni izdelala.

Notranji minister v Trstu

Potem ko je notranji minister Scalfaro obiskal že skoro vse dežele, je pretekel ponedeljek 16. julija prišla na vrsto tudi dežela Furlanija-Julijške krajine. Spremljal ga je podtajnik Ciolfi in načelnik policije Porpora. Sprečanje s predstavniki naše dežele je poteklo na sedežu tržaške Trgovinske zbornice. Osrednja ugotovitev je bila, da je stanje na področju javnega reda in varnosti v primerjavi z drugimi zadovoljivo, čeprav ne manjka problemov kot so gospodarska kriza in mladinska brezposelnost, kar bi utegnilo, če se ne bo ustrezno ukrepalo imeti negativne posledice v družbeni sestavi.

V poročilu, ki ga je prebral načelnik policije Porpora, je med drugimi rečeno, da »tvorijo Furlanijo-Julijško krajino delovni in mirni ljudje, ki ne povzročajo posebnih skrbiv na področju javnega reda in varnosti.« Hudih kaznivih dejanj je malo: lani je bilo 8 umorov in 39 ropov, ni primerov ugrabitev ali izsiljevanja, tudi ni zaenkrat opaziti sledov o mafiji ali drugi podobni zločinski mreži. Ugotovljenih uživalcev mamih je 2464, kar postavlja našo deželo nekam na sredno levestice. Mamila so lani terjala dve smrtni žrtvi, toliko kolikor letos v prvih petih mesecih. V trgovjanju z mamili ima Trst, zaradi svoje zemljepisne lege posebno vlogo in je pravi terminal za mamilu, ki prihajajo v Italijo po »balkanski poti.« Zaradi razpečevanja mamil so organi javne varnosti prijavili lani 415 oseb, 192 pa letos. Na splošno je bilo vseh prijavljenih oseb lani 7.451, od katerih 1.960 tudi aretiranih, letos pa je bilo za zahihti 782, prijavljenih pa 3.129.

Prevratniška dejavnost po mnenju Porpora ni zaskrbljujoča. Sicer sledijo nekaterim brigadirom, ki so bili izpuščeni na svobodo, pacifistom, ki se sečejo okrog vojaških objektov v deželi in dejavnosti skupine Autonomia operaia. Za desničarsko prevratniško dejavnost ugotavlja, da je danes brez napadalnosti. Nekatera trenja, ki so jih ustvarili skrajne med tržaškim prebivalstvom in slovensko manjšino, je nevrataliziralo odločno zadržanje policije, piše še v poročilu.

Minister Scalfaro se je v svojem poselu dotaknil vseh nakazanih problemov, čeprav je opozoril, da jih ni prisel reševat, ampak se z njimi predvsem seznaniti. Del svojih izvajanj je minister posvetil tudi odnosom med Italijo in Jugoslavijo ter slovenske manjšine v Italiji.

»Mislim,« je dejal, »da je v interesu vseh, da imamo z Jugoslavijo čim bolj dobro odnos, odnosne tesnega sodelovanja, v tem smislu je zelo pomemben dejavnik manjšina. Zaščita manjšine je znak demokracije in kulture in prav iz kulturnega vidika ima manjšina pravico do svojega jezika, zgodovine in tradicije. Jasno pa je, da če mislim na slovenske šole, moram misliti tudi na šole večine. Le-ta nima več pravic, ampak tiste, ki pripadajo vsakemu človeku in morajo biti torek enake za vse.« G odnosih med večino in manjšino je minister spregovoril tudi na srečanju s časnikarji. Odločno je poučaril, da ima vlada vso politično voljo, da pozitivno reši vprašanja naše skupnosti.

.....

Praznovanje farne zavetnice

SV. MARIJE MAGDALENE
v BAZOVICI

v nedeljo 22. julija

- sv. maša ob 10.30
- veselo srečanje na igrišču Slomškovega doma ob 20. uri: KONCERT SALEZIJANSKE GODBE (40 gociev); med odmori bo zabaval CARODEJIVO VALETIC

Poskrbljeno bo tudi za žejne!

V primeru slabega vremena bo vesela prireditev v kinodvorani

Dolina

Škofov obisk slovenskih šol v dolinskem območju. V okviru župnijskih vizitacij je tržaški škoф Bellomi v spremstvu škofovega vikarja dr. L. Škerla obiskal najprej osnovno šolo, kjer so ga čakali naši učenci (40 jih je bilo). Občuteno so zapeli nekaj pesmi pod vodstvom prof. glasbe Vihre. Sledil je pozdrav g. škoфа in razgovor z učenci. Vsakdo je lahko opazil, kako se zna naš škoф približati otrokom, ki so postavili precej vprašanj, na katera je nadpastir odgovarjal kot ljubeči oče. Učenci so mu izročili v spomin leseni krožnik, okrašen z narodnimi motivi.

Sledil je obisk vrteca, kjer so malčki v obeh jezikih (2 Italijana) pozdravili svojega škoфа. Pesmi in prizorčki so bili pod vodstvom učiteljev prisrčno izvajani, kar znajo le otroci.

Nato je g. škoф prišel v srednjo šolo »S. Gregorčič«. Sprejeli sta ga dve dekleti v narodnih nošah. V dvorani je dijakinja povedala zgodovino šole, nekaj so učenci peli in recitirali, da jih je bilo veselje poslušati. Msgr. Bellomi jim je priporočil pridost in poštenost.

Pri zakusu se je srečal s profesorji, ki so mu zastavili razna vprašanja, ki zadevajo našo manjšino. G. škoф je nanje jasno in prepričljivo odgovarjal. Hvaležni smo učiteljciam, profesorjem in ravnateljima, da so tako skrbno pripravili in izvedli spored ob uspešnem obisku.

Prvo sv. obhajilo. Bilo je 20. maja.

Udeležilo se ga je 9 otrok (3 iz Prebenega in eden z Mačkolj). Lepo je gledati naše malčke, ki prvič pristopajo k božji mizi.

Pri slovesnosti je pel otroški zbor, prvo obhajanci so pa čitali berili in izrekli pršnje. Cerkev je bila po zaslugu s. Pavla okusno in bogato okrošena.

Praznovanje zavetnika sv. Urha 4. jul.

Kakor je že navada, smo ta dan imeli slovesno mašo, ki se je udeležilo veliko ljudi, čeprav je bil delavnik. Cerkev je bila lepo ozaljšana. Sledil je koncert domačih dobre na pihala. Celo uro je na dvorišču Mladinskega doma izvajala lepe in zahtevne komade. Vsi smo godcem hvaležni za požrtvovalnost. Zakuska, ki so je bili nato deležni, je bila samo skromna oddolžitev za prijetni večer. Za to gre zahvala našim ženam z redovnicami na čelu ter našemu Zorkotu, predsedniku Mladinskega doma. Med pogovorom in skupnim petjem narodnih in domačih pesmi smo se zabavali do pozne ure. Lepo je bivati z brati: to smo okusili tudi to pot in si želimo še takih večerov.

Izgon desetih duhovnikov

V Nikaragvi razkriva levčarski sandinični režim vedno bolj svoj pravi obraz. Tako se je prejšnji teden žalostno proslavil z izgonom desetih duhovnikov, ki so bili dejavnji na območju nadškofije Managua. Od teh desetih duhovnikov so štirje Španci, dva Italijana, dva iz Kostrike, po eden pa iz Paname in Kanade.

Koroški tened med Slovenci v Italiji

Lansko leto so Korošci priredili »Primorski tened«, ko so tam gostovale razne kulturne skupine z Goriškega in Tržaškega ter Slovenske Benečije. Letos bomo v zameno imeli »Koroški tened v deželi Furlaniji-Julijski krajini. Tako je bilo sklenjeno na skupni seji ZSKP in SP.

Koroški tened bo zajel celotni slovenski prostor v naši deželi od Kanalske doline do Milj in se bo vršil od sobote 13. do nedelje 21. oktobra. V tistem tednu bodo na raznih krajinah nastopile različne kulturne skupine s Koroškega: pevski zbori, dramske skupine, lutkarji, vižarji, instrumentalni ansamblji, srečanja ob okrogli mizi.

Natančnejši spored bo pravočasno objavljen.

Skupno goriško-tržaško romanje v Lurd

Lurd ostaja pravilačen, čeprav se ga ponovno obišče. Če bi se vprašali, zakaj, bi morda lahko rekli: ker se v njem vsi, naj pripadajo kateremu koli narodu, jeziku in rasi, čutijo bratje in sestre med seboj; nadalje: ker v njem prenogri najdejo luč vere, drugi si jo okrepijo, tretji se vračajo močnejši v prenasjanju križa, ki jim je bil naložen. V Lurd se nadalje v zakramentu sprave udeleženci vračajo k Bogu. V evharistični in marijanski procesiji popoldne in zvečer izpovedujejo vero v evharistično skrivenost in Marijino božje ministervstvo.

Vsak leto poskrbijo za romanje v Lurd tudi škofijska združenja UNITALSI. Glavni namen teh združenj je omogočiti bolnikom obisk tega kraja milosti. Pridružijo se jima duhovniki, bolničarji, svojci in mladi prostovoljci pa se številni zdravi. Potujejo v znanem »vijočastem vlaku.

Tudi goriški in tržaški UNITALSI storita to enkrat na leto. Letos je bilo to romanje istočasno: v tednu med 1. in 8. julijem. Vodila sta ga goriški nadškop p. Bommarco in tržaški msgr. Bellomi. Goriški vlak je štel 533 udeležencev, tržaški nekaj nad 500.

Vse pobožnosti so bile skupne: maše, procesije, križev pot. Goriški nadškop je zlasti pripomobil zadove obnovitve dijaskoga semenišča in molitev za duhovne poklice. Zelo mogočna je bila koncelebrirana maša v podzemski baziliki sv. Pija X. Predsedoval ji je nadškop iz Marseilla kardinal Etchegaray. Ob njem je bilo 25 škofov, 600 duhovnikov in 30.000 vernikov, ki so se zbrali z vseh čelin. Tu se nihče ni čutil manjvrednega, saj se je molilo v raznih jezikih, kot je to tudi pri večerni procesiji s svečkami. Tedaj je tudi slovenska zdravamarija prišla do izraza. Kot že tolkokrat je bila molilka Marija Ruštar. Ostale skupne goriško-tržaške maše so bile enkrat pri votlini Marijinih prikazovanj, enkrat v baziliki sv. rožnega venca, dvakrat na travniku pred votlino osončne reke Gave.

V obeh skupinah so bili tudi slovenski romarji. Zar pa niso imeli svojega duhovnika, da bi jih povezoval. V prihodnjem naj bi se vsakič, ko se tako romanje organizira, tudi misli na to. Seveda bi morale dati roko tudi naše organizacije, verske, kulturne, vzgojne, skavt in skavtinje. Kar nas je pa bilo, smo hvaležni Bogu in Mariji za lurško doživetje. Obohatili smo se z zavestjo, da se v Lurd spolača iti in se spet vrniti. - Udeleženka

Bralci pišejo

Ali smo še res marsičemu nedorasli?

Na Goriškem se je 23. junija vršil 1. avtomobilski rally (zakaj ne dirka?) po griških okrog Gorice. Njegova posebnost je bila, da se je začel o mraku in končal proti jutru, povzročil mnogo hrupa in vzbudil zlasti pri prebivalcih gosto nasejenih krajev veliko negodovanja. Sad tega negodovanja je bilo tudi odprtlo pismo z več podpisimi, objavljeno v »Primorskem dnevniku« 28. junija letos.

Temu je 13. julija v tem časniku sledilo pismo prav obratne vsebine, ki ga je podpisal Danilo Štekar. Ne bom ocegneval športnih vidikov tega dopisa, ker me osebno noben šport ne privlači, želz pa bi se ustaviti pri trditvi, ki se tiče naše slovenske skupnosti in s katero se strinjam.

kristjana in pomembni vlogi duhovnika pri naših zdmcih.

Naši udeleženci shoda so obiskali tudi »Mali Schönstatt«, kjer so se seznanili s schönnstattskim marijanskim gibanjem, se popeljali v Dachau ter poromali na bavarske Brezje, v častitljivi Altötting.

Trije bratje duhovniki

Dopisnik pravi namreč med drugim, da »hrup, ki naj bi motil nočni počitek, vendarle ni uspel "predramiti" večine slovenskih vaščanov, saj je bila njihova prisotnost silno omejena. Povsem odvečno je obenem modrovati, da bi se moral večinski narod pobliže soočati z našo stvarnostjo, pa še marsikdo njegovih predstavnikov ne ve, da so določene vasi sploh slovenske in mu sami kratimo še to, dasi skromno možnost, da se o tem mimogrede morda osebno prepriča. Pisemo se končuje s svojevrstnim modrovanjem, ko pravi, da ima tudi športna priredeitev mimo ožrega tekmovanja še drug pomen (da tu še gre, op. pisca), končuje pa: »Očitno pa smo (beri Slovenci) sami marsičemu nedorasli.«

Zame je tako iznašanje o naši nedoraslosti milo rečeno neutemeljeno. Vprašujem pisca, v čem Slovenci kratimo večinskemu narodu možnost, da se pobliže spozna oz. sooča z našo stvarnostjo ali pa da odkrije, katere vasi so sploh slovenske. Čas bi že bil, da večinski narod sposna Slovence, saj tu živimo že stoletja. Seveda mu bo to postal vedno težje, če bo po vseh prišla zlasti na kulturnem področju v veljavno neka nepotrebna dvojezičnost, ki jemlje Italijanom še tisto zadnjo možnost, ki obstaja, da se prepričajo o pristnih slovenskih krajinah.

Misljam tudi, da bi se predstavniki večinskega naroda, beri političnih strank in drugih njihovih organizacij sami morali zanimati za kraje, v katerih neposredno prebivajo. Da vedo, kje živimo, dokazujo pogostne volitve, ko se italijanske stranke vneto pulijo za naše glasove.

Nadalje: na slovensko prisotnost neprestano opozarjajo vaški prazniki, ki jih prirejajo naša kulturna prosvetna društva. Nanje tudi italijanskega občana o pozarjajo dvojezični lepaki na vsakem vogalu. Na nas opozarjajo pogostne okrogle mize, razprave na občinski, pokrajinski, deželni ravni, zadnje čase tudi v Benečiji. Vso delo je razgibala naša zahteva po globalni zaščiti, ki se v Rimu zagotovno zavlačuje in preklica z enega datuma na drugega. Da ne omenjam dela Enotne slovenske delegacije, ki večinski narod iz dneva v dan z našo problematiko sooča.

Res se sprašujem, ali naj bi prav neka avtomobilska dirka, pri kateri smo Slovenci »omejeni« sodelovali pomenila za nas neko nedoraslost. Raje recimo, da smo že siti obljud. Remo Devetak

Slovenci na 68. shodu nemških katoličanov

Zaključil se je v nedeljo 8. julija na olimpijskem stadionu v Münchenu. Udeležencev je bilo nad sto tisoč. Na vrhu tribun na južni strani so bili kot gostje tudi povabljeni iz Slovenije (člani in predstavniki župnijskih pastoralnih svetov).

Vseh prireditev, ki so se pričele 4. julija, je bilo okrog tisoč; povprečno jih je vsak dan obiskalo 120 do 130 tisoč ljudi, večina mladih. Organizatorji shoda nameravajo denar, ki so ga ljudje darovali pri osrednji nabirki v nedeljo med sklepno mašo porabiti za gradnjo posebnega središča v pomoč ženam v stiski pred rojstvom in po rojstvu otroka.

Pobudo za povabilo slovenskih gostov je dal p. Franz Hapek iz redovne družbe Srca Jezusovega, ki se je lani udeležil srečanja urednikov zahodninemških verskih listov v Ljubljani ter bil prevzeti nad slovensko gostoljubnostjo. V okviru gibanja »Srebrni galeb« (Silbermöwe) so dobili stanovanje pri bavarskih družinah. To gibanje je na letosnji shod povabilo škofe, duhovnike in laike iz vseh koncev Evrope, da bi z njimi okreplilo prijateljstvo in razumevanje ter odprlo čut za pripadnike drugega naroda. To gibanje je tudi pripravilo »Evropske večernice« v münchenski stolnici, pri katerih je eden od prisotnih izrekel tudi prošnjo v slovenščini. Sledilo je prijateljsko srečanje na dvorišču stare škofije stavbe. Na njem se je zbral 1.130 gostov iz 22 držav. Iz Jugoslavije jih je bilo kar 215, med njimi kardinal Kuharić.

V petek 6. julija so se Slovenci na večer zbrali v cerkvi Sv. Duha, kjer imajo naši zdmcih že 13 let nedeljsko mašo. Somaševanje je s 60 slovenskimi duhovniki vodil mariborski pomožni škop dr. Smej, ki je govoril najprej v nemščini, nato pa še v slovenščini o pravem liku

z Kristusom.

Radio Trst A

Spored od 22. do 28. julija 1984

Nedelja: 9.00 Sv. maša iz župnijske cerkve v Rojanu. 10.30 Mladinski oder: »Zaklad Sierra Madre«. 11.45 Vera in naš čas. 12.00 Toč ali kabaret... 14.10 Kulturna srečanja. 15.00 Na počitnicah. 16.00 Turizem. 17.00 Klasični album. 18.00 Marija Petaros: »Danes zjutraj pri nas doma.«

Ponedeljek: 8.20 Trimb za vsakogar. 9.00 Otroški kotiček. 9.40 Film. 10.10 Koncert RTV Ljubljana. 11.35 Zapiski na robu. 12.00 Ivan Tavčar: »Izza kongresa«. 13.10 Ženski zbor iz Plovdiva v Bolgariji. 14.10 Se nekaj zanimivosti z Grete. 17.10 Klasični album. 18.00 Morografija.

Torek: 8.20 Turizem. 8.45 Konjček za vsakogar. 9.10 Zdravniški nasveti. 9.40 Nitživiljenja. 10.10 Koncert. 11.30 Zapiski na robu. 12.00 Ivan Tavčar: »Izza kongresa«. 14.10 Jugoslovanski konzultat v Trstu. 15.00 Mladi mladim. 17.10 Klasični album. 18.00 Milan Begović: »Brez tretjega.«

Sreda: 8.20 Trimb za vsakogar. 8.45 Domäce živali. 9.15 Iz našega vsakdana. 9.45 Pesniki. 10.10 Koncert RAI iz Turina. 11.30 Zapiski na robu. 12.00 Ivan Tavčar: »Izza kongresa«. 13.20 Slov. oktet v Kult. domu v Trstu. 14.10 Pri Marjanci pod magdalenskim gričem. 16.00 Folklora narodov Jugoslavije. 17.10 Klasični album. 18.00 »Dober večer my Lady.«

Cetrtek: 8.20 Turizem. 8.45 Konjček za vsakogar. 9.10 Zdravniški nasveti. 9.40 Črtica. 10.10 Koncert. 11.30 Zapiski na robu. 12.00 T. Svetina: Ukana. 14.10 Sprehodi po tržaških predmestjih. 16.00 Natečaji slov. popevk v začetku stol. 17.10 Modest Musorgski: Soročinski sejem, opera.

Petak: 8.20 Trimb za vsakogar. 8.45 Domäce živali. 9.10 Po potek kralja Ludvika II. 9.40 Slovenska poezija. 10.10 Koncert Glasbene matice v Kult. domu v Trstu. 11.30 Zapiski na robu. 12.00 T. Svetina: »Ukana«. 13.20 Zbor »Danica« iz St. Vida v Podjuni. 14.10 Sprehodi po tržaških predmestjih.

predmestjih. 17.10 Nabožna glasba. 18.00 Kulturni dogodki.

Sobota: 8.10 Kulturni dogodki. 9.00 Otroški kotiček. 10.10 Koncert 11.30 I. Trink ob 120-letnici rojstva. 12.15 Na počitnicah. 14.10 Okostnjak v omari. 16.00 Po svetu sem in tja. 17.10 Klasični album. 18.00 Toč ali kabaret...

DAR OVI

Za sklad »Katol. glas«: N. N. 20.00; N. N. 100.000 lir.

Za novo telovadnico v Gorici: P. F. 60.000 lir.

M. R.: za »Katol. glas« 5.000, za lačne po svetu 50.000 in za gobave 100.000 lir.

Za cerkev na Repentabru: družina Bizjak v spomin 20-letnice smrti očeta Mihaela Sirk v 40-letnici treh padlih bratov Sirk 50.000 lir.

Za cerkev sv. Andreja v Trebišah: N. N. ob krstu Debore Pohlen 55.000 lir.

Za Slomškov dom v Bazovici: Marija Ražem 30.000; družina Pepi Križmančič 10.000; skupina Pija X. 10.000 lir.

Za cerkev sv. Marije Magdalene v Bazovici: Serazinovi ob smrti očeta Jožefa 150.000; sestra Elda in Stefanija Fabretto v spomin Valerije in Marcantonia Zadro 100.000; N. N. ob krstu 50.000; sin v spomin Ani Lavrenčič 50.000; Marija Ražem 20.000; N. N. 20.000; Titty Smečchia 15.000; Marija Stefanov 10.000; Fabio Ferfoglia 10.000; Vida Mlač iz Albisole-Savona 10.000; Nada Kralj 5.000; Valerija Sonkoup 5.000; Stajnerjevi 5.000; Geletti 5.000; Marija Žagar 5.000 lir.

V spomin na pok. Jožefo Merkuja: dajujeta Sandra in Silvo Močnik za Pastoralno središče pri Sv. Jakobu v Trstu 25.000 in za cerkev na Repentabru 15.000. **Za misijonarja Stanta:** N. N., Gabrie 50.000; A. P., Gorica 30.000 lir.

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpa: trgovski 300 lir, osmrtnice 250 lir, k temu dodati 18% davek IVA.

Odgovorni urednik: msgr. Franc Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Izdaja Katoliško tiskovno društvo

SLOVENSKI HOTEL »BLED« V RIMU

Lastnik: VINKO LEVSTIK

HOTEL »BLED« - VIA S. CROCE IN GERUSALEMME, 40

00185 ROMA-RIM TEL. 06/777102 - TELEX HBLED 620196

Banca Agricola Gorizia c.r.agl. Kmečka banka Gorica v.z.o.j.

skupno z ostalimi članicami Deželnega konzorcija ljudskih bank

VAM NE NUDI SAMO DENARJA!

GORICA, KORZO VERDI 51, TEL. 84206/7 — TELEX 460412 AGRBAN

Katoliška knjigarna

- Knjige
- Šolske potrebščine
- Nabožni predmeti